

Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 28:12–20.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Ännu en gång låter Gud oss fira Den Heliga Trefaldighets dag, den kyrkoårets stora festdag, som är helgad åt betraktandet av Guds väsen, hans outrannsakliga treenighet och trefaldighet. Ännu en gång skall Doktor Martin Luthers huspostilla få lära oss om denna dags underbara egenart med ord, som en gång angav denna högtidsdags särskilda helgstämning i slott och koja, hos hög och låg, med sin kunskaps väldoft. Huspostillan säger härom sålunda:

Denna artikel är den högsta i kyrkan, inte uppfunnen av människor, aldrig någonsin sprungen ur ett människohjärta utan endast uppenbarad genom Ordet från Gud. Ty liksom kyrkoårets andra festdagar kläder och insveper Herren Gud i de gärningar, som han gjort, så att man på så sätt skall lära känna hans hjärta och vilja gentemot oss ... på samma sätt har den innevarande festdagen instiftats, för att man, så långt det är möjligt, skall ur Guds Ord lära sig vad Gud är i sig själv, utan alla kläder och gärningar, endast i sitt gudomliga väsen. Då måste man svinga sig över allt skapat, över alla änglar och himlar, och lämna allt härnere, som vi är vana vid, och bara höra vad Gud säger om sig själv och om sitt innersta väsen. Då visar sig vår Herres och Guds dårskap och världens vishet. Ty då världen hör, att den ende, evige Guden är tre olika personer, blir den som rasande däröver men anser alla dem för vansinniga som predikar och tror sådant. (W 2 XIIIa, sp. 665 f.)

Det är förvisso sant, att tron på Den Heliga Treenigheten, på att Gud är En-i-Tre och Tre-i-En, möter motstånd, ja, löje. När vi om en stund med varandra bekänner den stora athanasianska trosbekännelsen, ser världen, allra synnerligast den s. k. fromma världen, detta som galenskap. Med upprördhet, med hån, med nedlåtenhet tar världen till kändedom, att vi med varandra vågar bekänna:

Var och en som vill bli salig, måste först av allt hava den katolskas kristna tron. Men den, som icke bevarar den oförändrad och oförfalskad, går

med säkerhet evigt förlorad. Men detta är den katolska kristna tron, att vi dyrka en enda Gud i tre personer och tre personer i en enda gudom, i det att vi varken sammanblanda personerna eller söndra det gudomliga väsendet. (SKB. s. 48)

Det motstånd, som detta vårt högtidliga instämmande i de heliga fädernas bekännelse uppväcker, rymmer flera bottenar, olika motiv. Som Dr Luther påpekar, är redan tanken på Guds oförklarliga, outrannsakliga trefaldighet fränstötande för den oomvända människan. I vår kultur har man länge sett det, som ett tecken på upplysthet att gyckla över denna dagens firningsämne, t. o. m. från den gamla lärdomsskolans katedrar bland lyssnande gymnasister. En annan protest tar fasta på förmäthenheten att framställa tron på Den Heliga Treenigheten som den enda rätta och förebrår oss för att vi av denna sällsamma särmening, som till nöds kan fördras som en av de många på religionernas salutorg, gör den enda, allt annat uteslutande sanningen, som utsägs med orden: "Var och en, som vill bli salig, måste först av allt hava den katolska kristna tron". Ändå finns den avgörande, allra djupast motiverade protesten på ett annat, mer grundläggande plan. Den riktar sig mot tanken på "Gud i sig själv". Den utmaning, som möter i dessa ord, kallar på ett motstånd från de stora, svarta djupen. Rösterna nedifrån säger sig och oss, att "Gud i sig själv" är utan relevans, utan betydelse för människan, och allt i stället gäller vad Gud är för oss. Det låter fromt men är sataniskt. Det vill förneka, att

- I. Guds verk för oss befriar oss till kärleken till Gud i sig själv,
- II. Kärleken till Gud älskar honom över allting,
- III. Kärleken till Den Saliga Treenigheten fullkomnas i evighetens liturgi.

I. Guds verk för oss befriar oss till kärleken till Gud i sig själv.

"Gud för oss" är det budskap, som jul, påsk och pingst framburit. Vägen till "Gud i sig" går över "Gud för

oss", går över tron på Guds människoblivande, på den ställföreträdande tillfyllestgörelsen, på påskens rättfärdighet, allt erbjudet genom Andens ord. Där detta Gud för oss tagits emot i tron sker med nödvändighet den förnyelse eller pånyttfödelse, som svarar på Guds kärlek till oss med vår kärlek till Gud. Där tidigare människan stått i centrum, står Gud i centrum, och livet går nu ut på att tjäna honom, älska honom, så att varje handling mot min nästa flyter fram ur detta, att *"vi skola frukta och älska Gud, så att ..."*. Där detta pånyttfödelsens under genom vatten och Ande är okänt, måste Trefaldighetens fest blekna bort.

II. Kärleken till Gud älskar honom över allting.

Detta är den festdag, då vi med all kraft skall förkunna det ordet: *"Du skall älska Herren, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av allt ditt förstånd"*. (Matt. 22:37) För våra av dopets nåd förnyade hjärtan framstår, så långt Guds Ande får verka i oss, Gud som den, som vi är kastade på, som är all kärleks källa och värd all vår kärlek. Vad *"Gud är i sig själv"* blir föremål för vårt hetaste begär och inget kan tävla därmed. Vi äter och dricker kunskapen om

Den Allrasaligaste Trefaldigheten. Vi begär honom, och han begär oss.

III. Kärleken till Den Saliga Treenigheten fullkomnas i evighetens liturgi.

Hela köttsligheten och ondskan i den falska läran om Gud avtecknar sig i dess salighetsföreställning. Den projicerar stundens önsknings på evighetsperspektivet, liksom vikingarna drömde om feta gästtabud i Valhall. Det har med all rätt påpekats, att mycken nutida förkunnelse egentligen endast syftar fram till en ny paradisträdgård, där Adam gräver och Eva spinner i nyetableerad frid. Gud finns bara med som trädgårdens ägare och semesterbyns direktör. Annorlunda talar tron och Skriften. De vågar tala om evigheten som Trefaldighetsfestens fullkomning, som överbudandet av denna tids glädje i Gud. Vår högtidliga högmässa vetter mot det, som skall uppfyllas, att *"han visade mig en ström med levande vatten, klar som kristall. Den gick ut från Gud och Lammets tron."* (Upp. 22:1) Dit, där Anden utgår av Fadern och Sonen, står all vår längtan, all vår trängtan. Detta begär vi. Detta vill vi.

Amen.